

Liite 4

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Kemijärven kaupunginhallitukselle 27.3.2026 Diaarinumero 485/03.04.04.04.10/2026

Tilintarkastajan kommentit

Vesa Aholan ja Juhana Kelloniemen valituksessa koskien kaupunginvaltuuston 17.2.2026 § 22 päätöstä Kemijärven Kehitys Oy:n osakkeiden arvon muutoksesta on esitetty täysin perusteettomia ja virheellisiä väitteitä liittyen tilintarkastajan työhön. Selostan asiaa ja kommentoin kyseisiä väitteitä seuraavassa.

Kesäkuun 2025 lopussa Kemijärven kaupunginvaltuusto oli tehnyt päätöksen, että Kemijärven Kehitys Oy:n liiketoiminta ja henkilöstö siirretään liikkeenluovutussopimuksella Kemijärven kaupungin alaisuuteen. Muutoksen myötä yhtiön toiminta käytännössä supistuu murto-osaan aiemmasta ja yhtiöön jää vain ns. Kalahalli ja siihen liittyvä vähäinen toiminta.

Kaupungin laatiman laskelman perusteella Kemijärven Kehitys Oy:n osakkeiden käypä arvo oli olennaisesti tasearvoa alempi, koska yhtiön liiketoiminta oli vähentymässä olennaisesti aiemmasta. Tällaisessa tilanteessa kirjanpidon varovaisuuden periaate edellyttää sitä, että osakkeiden arvoon tehdään arvonalennuskirjaus. Katsoin siten tarpeelliseksi raportoida asiasta kaupunginhallitukselle. Kaupungin johdon tehtävä on arvioida osakkeiden käypää arvoa ja päättää kirjataanko arvonalennus ja minkä suuruisena. Tilintarkastajan tehtävä on arvioida tehtyä arvonalennusta ja osakkeille jäävää tasearvoa osana koko tilinpäätöstä ja sen antamaa kuvaa kaupungin taloudellisesta asemasta kokonaisuutena. Tilintarkastaja ei osallistu tilinpäätöksen laatimiseen eikä tee päätöksiä kirjanpitoon ja tilinpäätökseen tehtävistä kirjauksista.

Annoin 3.2.2026 Kemijärven kaupunginhallitukselle osoitetun tilintilintarkastuspöytäkirjan (hallinto-oikeuden lausuntopyynnön liitteenä), jossa toin esille tilintarkastuksessa tehdyn havainnon liittyen Kemijärven Kehitys Oy:n osakekannan arvostukseen. Toin esille myös Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman lausunnon, jossa on annettu ohjeistusta kaupungin tytäryhtiöön tekemien pääomasijoitusten arvostuksesta. Jaoston lausunnossa korostetaan varovaisuuden periaatteen huomioon ottamista kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä. Sijoitusten arvoa tulee arvioida vuosittain ja kirjata arvonalennus, mikäli tasearvo ylittää arvostuksen perustana käytetyn käyvän arvon, jonka määrittämisessä tulee noudattaa varovaisuutta. Mikäli olosuhteet muuttuisivat ja arvio käyvästä arvosta parantuisi myöhemmin, arvonalentumiskirjaus on mahdollista palauttaa osittain tai kokonaan.

Kemijärven Kehitys Oy:n kaltaisten noteeraamattomien yhtiöiden ja sijoitusten osalta käyvän arvon määrittäminen perustuu yleensä arvioihin tulevasta tuotoista, koska yksiselitteistä markkinahintaa ei ole olemassa kuten listatuille yhtiöillä. Käyvän arvon määrittämisessä on siten tällaisessa tilanteessa perusteltua noudattaa erityistä varovaisuutta.

Ote tilintarkastuspöytäkirjasta:

Tytäryhtiöosakkeiden arvostus

Kemijärven kaupunki omistaa 100 % Kemijärven Kehitys Oy:n osakekannasta. Osakkeiden arvo kaupungin taseessa on 1.389.203,46 euroa, yhtiön osakepääoman ollessa 1.496.650 euroa. Kuten kaupunginhallituksen päätöksestä 26.1.2026 § 44 ilmenee, vähenee yhtiön liiketoiminta vuoden 2026 aikana oleellisesti aiemmasta.

Tytäryhtiöosakkeiden arvostamiseen liittyen Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut 30.10.2012 lausunnon 106 "Kaupungin tytäryhtiön tekemien pääomasijoitusten arvostuksesta". Lausunnon mukaan arvioitaessa kunnan toimialasijoittamiseen kuuluvien tytäryhtiöosakkeiden tai -osuuksien tasearvoa ja mahdollista arvonalennuksen tarvetta voidaan pääomasijoituksen käyvän arvon perusteena käyttää tytäryhtiön nettotuottojen tuottoarvoa, nettovarallisuusosuuden todennäköistä luovutusarvoa tai tytäryhtiön tuottamien palvelujen käyttöarvoa kunnan palvelutuotannossa taikka muuta luotettavaa arviointiperustetta. Jos tasearvo ylittää arvostuksen perustana käytetyn käyvän arvon, arvonalennus on kirjattava varovaisuuden periaate huomioon ottaen. Tämä arviointi joudutaan tekemään vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupungin laatiman laskelman perusteella Kemijärven Kehitys Oy:n osakkeiden käypäarvo on 9.203,46 euroa, joka on 1.380.000 euroa alempi kuin kaupungin tasearvo 1.389.203,46 euroa. Varovaisuuden periaate huomioiden osakkeiden arvoon tulee tehdä arvonalennuskirjaus.

Valituksessa esitetty väite	Tilintarkastajan kommentti
Tilintarkastajan osalta voidaan todeta menettelyn olleen huolimaton ja hyvän tilintarkastustavan vastaista, joka on vastoin Kuntalain 101 §, 103 § ja 107 §:ää, vastoin Hallintolain 6 § ja 31 §:ää, vastoin Julkisuuslain 24 §:ää ja vastoin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeita käyvän arvon määrittämisestä.	Väite on täysin perusteeton ja virheellinen.
Tilintarkastuspöytäkirjassa todetaan: <i>“Kaupungin laatiman laskelman perusteella Kemijärven Kehitys Oy:n osakkeiden käypä arvo on 9 203,46 euroa...”</i> Tilintarkastaja: - ei arvioinut laskelman oikeellisuutta - ei arvioinut menetelmiä - ei arvioinut oletuksia - ei arvioinut substanssiarvoa - ei arvioinut markkina-arvoa - ei arvioinut 585 000 € oman pääoman ehtoisen vaihtovelkakirjan arvoa, eikä edes maininnut sen olemassaoloa. - ei arvioinut arvonalentumisen pysyvyyttä Tilintarkastaja siis hyväksyi käyvän arvon ilman, että yhtiön merkittävintä rahoitusinstrumenttia tai omaisuutta oli arvioitu.	Väitteet liittyen tilintarkastustyöhön ovat täysin perusteettomia ja virheellisiä. Aholalla ja Kelloniemellä ei ole tietoa siitä, miten asiaa on tilintarkastuksessa arvioitu, sillä tilintarkastajalla ei velvollisuutta selostaa suorittamiaan yksityiskohtaisia tarkastustoimenpiteitä kaupunginhallitukselle eikä niin ole alalla tapana tehdä. Lisäksi kaupungin vuoden 2025 tilinpäätöksen tilintarkastus on kesken eikä tilintarkastuskertomusta ole vielä annettu. Tilintarkastuksessa on alustavasti tarkastettu kaupungin laatima laskelma ja arvioitu siinä käytettyjä menetelmiä ja oletuksia, lähtötietoja ja oikeellisuutta hyvän tilintarkastustavan mukaan. Laskelma perustuu KILAn yleisohjeen mukaan tuottoarvoon, jossa arvoa määritetään tulevien tuottojen ja kassavirran perusteella, sillä yhtiöllä ei ole kaupungin näkemyksen mukaan palvelutuotanto-

	<p>velvoitetta tulevilla tilikausilla. Yhtiölle ei ole olemassa markkina-arvoa eikä kaupunki suunnittele yhtiön myymistä, vaan yhtiön liiketoiminta siirretään kaupungille ja yhtiö jää lähes tyhjäksi. Yhtiölle jäävä omaisuus on lähinnä hallirakennus (tasearvo n. 47,7 tuhatta euroa) ja siihen liittyvä vähäinen toiminta.</p> <p>Yhtiöllä ei ole taseessaan 585 000 euron suuruista oman pääoman ehtoista vaihtovelkakirjalainaa. En siten tunnista tätä väitettä ja väite on perusteeton.</p>
<p>Lisäksi toistuvasti vedottiin kovaan kiireeseen, sillä kahtena aiempana vuonna tilintarkastus oli myöhästynyt useita kuukausia.</p>	<p>En ole tilintarkastuksen osalta missään vaiheessa vedonnut kiireeseen. Kaupungilla oli määritelty tavoiteaikataulu tilinpäätöksen valmistumiselle ja yhtiön osakkeiden arvostuskysymys oli osa tilinpäätöksen laatimista.</p> <p>Vuoden 2024 osalta tilintarkastus viivästy, koska kaupungin tilinpäätöksen valmistuminen viivästy johtuen kaupungin henkilöstöressurssien muutoksista. Tilintarkastuksen viivästyminen ei johtunut KPMG:sta tai vastuullisesta tilintarkastajasta.</p>
<p>Tilintarkastaja oli myös (kh 09.02.2026 § 51) kirjallisesti esityksessään todennut, että alaskirjauksia olisi niin kaupungin, kuin yhtiön edun vuoksi ollut järkevämpää tehdä suunnitelmallisesti aiemmin vuosittain ja euromääräisesti vaihteittain, eli maltillisemmin.</p>	<p>Osallistuin kaupunginhallituksen kokoukseen 9.2.2026 etänä Teams-sovelluksen kautta esityslistan kohdan 51§ ajan, ja esitin laatimani 3.2.2026 päivätyn tilintarkastuspöytäkirjan. En esittänyt kokouksessa mitään muuta kirjallista materiaalia. Asiasta käytiin keskustelua liittyen mm. alaskirjauksen ajankohtaan. Vastatessani minulle esitettyyn kysymykseen toin esille johdon velvollisuutta arvioida sijoitusten arvoa vuosittain.</p> <p>Kemijärven Kehitys Oy:n kohdalla arvonalentumiskirjauksen ajoittumisen kannalta olennainen seikka on vuonna 2025 kaupunginvaltuuston tekemä päätös liiketoiminnan siirtämisestä pois yhtiöstä.</p>
<p>Erikoista on myös se, että tilintarkastaja Hyry puheenvuorossaan myös suorastaan kannusti päättäjiä ajamaan Kemijärven Kehitys Oy:n konkurssiin ja aloittamaan uuden yhtiön kanssa ”puhtaalta pöydältä”. Tilintarkastajan mukaan tämä on nykyään helppo ja nopea menettelytapa ja ”poistaa vanhan yhtiön ikävät rasitteet”.</p>	<p>Väite on täysin perätön. En sanonut mitään tällaista enkä ole kannustanut yhtiön ajamista konkurssiin. Olen yleisellä tasolla osana käytyä keskustelua kommentoinut erilaisten yritysjärjestelytilanteiden vaatimaa aikaa ja hallinnollista taakkaa.</p>